

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagy hirdetés naponta 5 kr.
Kis hirdetés naponta 3 kr.
Hirdetés minden napra 10 kr.
Hirdetés minden hónapra 300 kr.
Hirdetés minden évre 3000 kr.
Hirdetés minden évtizedre 30000 kr.
Hirdetés minden századra 300000 kr.
Hirdetés minden századra 3000000 kr.

Hirdetés minden napra 10 kr.
Hirdetés minden hónapra 300 kr.
Hirdetés minden évre 3000 kr.
Hirdetés minden évtizedre 30000 kr.
Hirdetés minden századra 300000 kr.
Hirdetés minden századra 3000000 kr.

A tizenkettedik órában.

Pár hét még s a magyar nemzet ezekre menő népevelői egybegyűlnek az ország szívében, hogy ott, a legmagasabb ügyről, a népevelés ügyéről tanácskozzanak, annak felvirágoztatásához minden lehetőt megtegyenek; egybegyűlnek, hogy a nemzet jövő támaszának miként leendő vezetését körül egyöntetű eljárást állapítsanak meg; egybegyűlnek, hogy végre valahára keresztül vigyék: a nemzeti egybehangozó népevelést.

De a magasatos eszme, mely a népevelők IV-ik egyetemes gyűlésére összehozza a népevelők ezreit, nem oldható meg oly könnyen, mint az első tekintetre látszik. Mellékes, és pedig sok mellékes kérdés elintézésének kérdése forog fenn előbb, minsem a nagy cél elérve, a magasatos eszme megtestesítve leendő.

Népevelésünk fejlődésének oly sok, s oly jelentékeny dolog áll még útjában, hogy minden oldalról a legjobb akarat, fáradságtalan szorgalom s a nemes ügy iránti buzgalom kívánatik, hogy e hátrányok, melyek a fejlődést eddig gátolták, jelenleg is gátolják s ha el nem hárítanak, gátolni fogják ezután is, — hogy e hátrányok mondjuk, eltávolíthatók legyenek, összetett munkaerőt igényel.

Az egyes tankerületek megtartott gyűléseikben formulázták már nagy részben azon kérdéseket, melyeknek elintézése szükségkép előtérbe lép, mielőtt a főkérdés, a vég cél: népevelésünk felvirágoztatása tárgyalás alá vehető lesz; de mindezek a formulázások nem képeznek egyöntetű megállapodást, s inkább jó akaró óhajokat, mint határozati javaslatokat tartalmaznak.

A népevelők helyzete, állása Magyarországon oly különleges, minőt bármely a kultúra magaslatán álló nemzetnél hiába keresünk, s e helyzet és állás ép oly kevésbé válik dicsegetésre a magyar társadalomnak, mint a mily szegénytelen magára a legszentebb ügyre, a népevelés ügyére!

Nagy vádat mondunk ki, de nem vonunk vissza belőle egyetlen egy szót sem; iparkodni fogunk azt, mit állítottunk, be is bizonyítani:

A magyarországi népevelők — ott kezdjük miudjárt, a hol legérzékenyebb a dolog, — anyagi helyzetüket tekintve a társadalom hasonló osztályu munkásaival

össze sem hasonlíthatók. A törvény, mely a minimumot állapítja meg, a tanítói illetményekre nézve szűkkebliséget tanúsít; de eltekintve ettől, még az a helyzet is be áll, nem egyszer, hogy az illetményt meghatározni hivatott közegek, félre érve a törvényt, félre magyarázva annak betűit, a minimumot maximumnak veszik, s így állapítják meg a népevelői illetményt; oda dobra a tanítót a lét kérdéseinek aggodalmaiba.

A társadalom hason képesített egyénei mentek az anyagi gondoktól, s épen a népevelő van annak alája vetve, azon népevelők, kinek épen a szellemi elfoglaltságánál fogva, teljesen mentek kellene lennie az anyagi gondoktól.

Ez az első baj, ezen törvényhozás útján segíteni kell, ki kell mondani egy minimumot, mely tekintve a tanítóság társadalmi állását — szerintünk — 600 frtnál kevesebb nem lehet, s ez által fel kell menteni a tanítót a napi anyagi gondoktól, egyenlővé kell tenni anyagi helyzetét a többi hasonló állású hivatásban működő egyénekével.

A sorrendben következnek a népevelői társadalmi állása.

Ma még — megvalljuk — szegény-pir borítja el arcunkat, midőn e sorokat leírjuk; — de inkább vesszen a világ, de mondjuk ki az igazat, — ma még a népevelők a társadalomban nem csak nem bírnak azt a befolyást, mely őket megilleti, hanem csak eltűnt egyéneknek tekintetnek mindenfelé. Lehet, sokan azt fogják állítani, hogy a tanítók maguk okai. Ez nagy tévedés. A magyar népevelőkben meg van az önérték, meg van a hivatás iránti lelkesedés, meg van a társadalmi műveltség; de hiányzik a társadalomban a jóakarát, beismerni azt, hogy a tanító oly képesített egyén, kinek a társadalomban szerepléshez joga van.

S hounét ered az, hogy a társadalom ezt beismerni vonakodik? Egyszerű a felelet. Onnét, mert tudja mindenki, hogy a néptanító bármily ön tudatosan működik is, bármily magaslatán áll is hivatásának, több nem lesz belőle, mint iskolamester, vagy a sors különös kedvezése mellett, legfeljebb is iskola-igazgató. E helyzetet meg kell változtatni. Törvényhozásiilag intézkedni kell az iránt, hogy a tanító, nyert képesítésénél fogva, iskola-igazgató, tan-

felügyelő, miniszteri előadó lehessen, szóval biztosítani kell a tanítóságnak a fokozatos előléptést, mit az, képesítésénél fogva, jogosan megkövetelhet.

Rendezni kell hiadéktalanul a tanítók feletti fenhatóságok hatáskörét, mert a jelenlegi törvény intézkedései nemcsak hogy nem kielégítőek, de még nem ritkán összeütközésre is adnak alkalmat.

Ha az egyetemes gyűlés a most elmondottakat szem előtt tartva, az igényeket méltányolva, fogja megtenni előterjesztéseit, remélhető, hogy az állam a méltányos kívánalmakat készséggel fogja teljesíteni, s ha az meg lesz, a nagy eszme — népevelésünk ügyének felvirágoztatása — meg fog testetlenni.

A küzdelem babért terem!

A népevelők küzdelmeinek nem maradhat el jutalma!

— A meddő vita, csak időt pazarol. de eredményre nem juttat soha!

Félre tehát a meddő vitákkal! Ertssük meg egymást, s vállvetve törekedjünk a jót keresztül vienni, akkor, és csak úgy lehet reményünk, hogy egyetemes gyűlésünk eredményes leendő, melyre, hogy kártársaink minél nagyobb számmal jelenjenek meg, ez a mi óhajtatunk most, midőn már közel az idő, most: „A tizenkettedik órában.”

Gáti Győző.

Külföldi hírek. Orosz katonai mozgalmak. Mint németországi lapoknak Varsóból a múlt hétről írják, a varsói kertlet összes erődített táboraiban nagy élénkség uralkodik. Magában Varsóban Varsó, Ivan-grod, Nowogeorgievsk és Brest-Litovszki várak tizenhat vartűzér zászlója csaknem hadi létszámában van Kanavich táborkok tüzérségi főparancsnok alatt összpontosítva. — Helgoland a d b a n július 18-án rendkívüli látogatott négyülés volt, mely elhatározta, hogy az angol királynőhöz feliratot intéz. E feliratban Helgoland a rokon néptörzsszel való újbuli egyesülés pillanatában a háló kifejezésével bucsut vesz a királynőtől. — A francia képviselőház az egyik legutóbbi üléseben egyhangulag elfogadta a kormány amaz előterjesztését, mely Tuniszt vámtörvényekben a francia területtel azonos elveket alá veti s ekként szorosabba fűzi a kapcsolatot, mely Franciaország és Tunisz között eddig fennállott. Az olasz lapokban most egymást érik a kifakadások, sőt fenyegetések a francia kormány ez eljárása miatt. Az olasz közvélemény úgy fogja fel a francia kamara határozatát, hogy az Tunisznak annekvót jelent s nem pusztán a vámtörlet közönségét. — Az angol parlament nyári szünete aug. 12-én kezdődik. Addig el fogják intézni a többiek közt a helgolandit törvényjavaslatot is, melynek második olvasását az alsóház a múlt hétről a mostanira halasztotta.

Debreczen fejlődése 30 év alatt.

Városunk néhány év alatt sokat tett arra nézve, hogy nagy várossá legyen. E haladás arra az időre esik, midőn messze terjedő határára átszáguldott az a gőzparipa, melynek egyik utódja most fűtőházakon szaladgál; midőn a gőzmozdony a debreczeni vasuti állomásra először berobogott.

Debreczen szomszédjává lett a fővárosnak, inna közlelése jutott Európa művelt államainak, hogy azokat meglátogasson, tanulja el tőlük mindazt, a mi jó és szép ott feltalálható; mindazt, valami náluk hasznosnak és czélszerűnek bizonyult s nálunk is meghonosítható.

A mint a vidéki s helyi érdekű vasuti hálózatok kippittettek, Debreczen az alföld központjává lett.

Igy semmi se akadályozza, hogy okos előrelátás, a kedvező alkalom felhasználása, lakosságánál soha nem hiányzó szorgalma, folytonosan haladó műveltsége segítségével néhány év alatt a vidéki városok közt az elsővé küzdje fel magát s mindjárt a főváros után sorakozzék. Jögnak van ezt remélni azon haladás következtében, a melyet 30 év alatt felmutatni képes volt.

Harmincz év egy ember életében hosszú idő, de egy város életében csak egy nap. Mi történt ez egy nap alatt a közegészség, a köz-

A „DEBRECZENI” TÁRSZÁJA.

»Viziók.«

Írta: Turgenjev Iván.
Fordította: Publik Ernő.
(Folytatás.)

Szemembe ötlötök a tűzfával és szénával terhelt csónakok; üdömbre lehellem az ádáz port, a zöldség, gaz, az istállók, a szemétdombok metelyező paráját, — láttam a bundákban gubbasztó és a kapuk szögletében horkoló éjjeli öröket s a járművek tetején szundikáló bérkocsisokat.

Igen! ez volna hat ami északi Palmyrák? Mindezt e pirkadó világosságban, szomorú, teljes álomba merülve lehetett szemlélni a maga sötét valóságában.

Az éj halvány vöröses színe, mely szín az aszkóros szederjes ajkain is otthonos, a sápadt, csillagtalan égen dereng reggelig. Fénye hosszú sávokban tükröződött le a lassu Néwa sima kék vizén, mely tompa morajjal zajlott a tengerbe.

Röplünk tovább inna! kért Eliz s be sem várva véleményemet, átvitt a Néwa tulsó partjára, a vár felé.

Léptek zaja és vidám hangok hatottak fel hozzánk.

Egy báteremből jövő, álmos, kielt arczu ifju csoport volt, hahótáza valami nyilvános pofozkodáson. Amott a galába rakott rozsdás ágyú golyók előtt rikkantja el magát fél álmosan egy ör, valamivel távolabb egy erkölyen gyűrött, mélyen kivágott selyem ruhába

öltözött hölgyet láttam, hajzatát gyöngysor díszítte s ajkai közt egy cigaretté füstölgött; bizonyosan valami érdekfeszítő, pikáns novellét olvasásába volt elmerülve.

El innen gyorsan! — mondám Eliznek. — A következő pillanatban Pétervár környekén lebegtünk, a törpe fenyes erdők, tavak és mocsarak felett. Delek vettk az utat. A föld s az ég sajátszerűen elcsúszott. Vegre hát elhagytuk azt a nyomasztó ejt s azt a barátságatlan várost.

XXIII.

Lassu röptünk alatt figyelemmel kísérem pontról pontra a vidék változását.

Egy végtelen látkép vonult el váltakozva szemem előtt: Erdők, mezők, cserjék, folyamok, hegyszakadékok és völgyek; időről időre egy-egy falucska, zömök toronyával, azután ismét erdők, mezők, cserjék.

Már bele is untam, de koránt sem azért, mert Oroszország nem érdekelt. Oh! nem! a világot sem! Egyáltalában unalmas előttem már az egész sárteke, melynek görbődő hátán anyai röhög kötött nyomorult küzd inséggel és nyomorral hasztalan; s e törékeny, durva, salakszerű földkéreg, melyen tanyást ütött a penész, mit mi búszkén „növényvilágunk” jelzünk; ezek a légynél véznább, gyöngébb lények, agyag és sárfészkekkel, gyümölcsstelel munkafaradozásaikkal, esztelen erőlködéseikkel, kicsinyes nagyravágásaikkal; valóban mindez unalmas lón elöttem már.

Még csak egy pillantásra sem tartottam többé érdemesnek ez üres, ostoba, értelemetlen képeket. Szóval meguntam — sőt több — szánalmat sem éreztem már embertársaim iránt. Érzelmeim egy érzetben pontosultak

össze, — alig merem kimondani — az undor érzetében — és a legborzasztóbban magamtól undorodtam.

Hallgass! — susogá Eliz. — Légy csöndesen, mert körültemben nem vihetek tovább. Nagyon nehéz kezdés lenni.

Haza! — kiálték neki, oly hangon, mint csak a kocsisoknak szokásom kiáltani, mikor Moskauban elbucszom barátamtól, kikkel annyiszor összejövök egy kis eszmezerére Oroszország jövőjéről.

Haza! — kiálték egyszer még s behunytam szememet.

XXIV.

Pillanat mulva felnyitám ismét szememet. Eliz sajátságosan szorított, ölelt magához.

Ránéztem, — a vérem majd nem megfagyott. Aki egyszer életében remülettől arcot eltorzulni látott már, anélkül hogy okát tudta volna adni, érteni fogja mit érzek. Eliz arcvonásai irtózatossan eltorzulnak. Soha életemben nem láttam ilyet. Még se álmotam volna, hogy egy kísértet, egy álomkép, egy árnyék ennyire tudjon megrendülni.

Mi bajod? — kértem.

Ó — ő! kiáltá kínosan. Ó az!

Ó? Ki hát?

Ki ne mondá a nevé! dadogá Eliz. — Röplünk örís erővel, mert különben veszve van minden, veszve örökre! Nézz oda!

Felre néztem, merre reszkető keze mutatott — s a mit láttam, valami rémséges volt; rémséges annyival is inkább, mert semmi alakja sem vala. Egy otromba, koromfekete sárga foltos tömeg, hasonlítva egy örís gyík potrohához.

szavak itala.

Előfordó és kedvelve az egész földgömbön.

SAVANYUVIZ

o legkitünőbb savanyuviz

és vizelőszervek

és Testvére

YANOS

Erzsébet-körút 14.

DEBRECZENBEN,

gyógyintézet

20-án megnyitott.

TIHANYI SÁMUEL.

LLALTATNAK.

KAROLY-ház.

* Munkácsy Mihály — hirneves festőművész hazánkba — az E. M. K. E. felkérésére folytatn szives volt elvállalni az alapító-oklevelek allegorikus részének kidolgozását; hiányzott azonban a hozzá elküldött magyar népviseleti alakok közül az alföldi, illetőleg debreczeni népviselet s ilyeneknek küldésére felkérte az E. M. K. E. titkari hivatalát. — Ennek folytán Gondy és Egey fényképészeink két pártas leány arcképet küldöttek el hamisítatlan debreczeni polgár leány costume ban, s mint a titkari hivatal Kolozsvárról értesít, a képek mult heten küldettek el Munkácsynak Párisba.

* Egységes vasuti idő. A német vasuti igazgatóságok e hó 30-án Drezdában tartandó közgyűlésén az egységes vasuti idő kérdését is fogják tárgyalni. A magyar államvasutak igazgatósága ugyancs azt indítványozta, hogy fogadják el a német vasuti igazgatóságok hatáskörükben az óra-zónarendszert olyképpen, hogy az egylet kerületében a Greenwichtól 15 fokkal nyugatra fekvő délkei közep napidiele legyen az egységes idő. Az indítványt külön bizottágnak adták ki, mely azt beható tárgyalás után helyesli s óhajta, hogy az egységes idő a polgári életben is alkalmaztassék. A bizottság továbbá konstatálja, hogy az egylet hatáskörébe tartozó egyes országokban az egységes idő elfogadása az illető hatóságok jóváhagyásától függ; s hogy Magyarországon és Ausztriában a jóváhagyást már megadták hozzá, de azzal a feltartással, hogy Németország is megadja. A bizottság ennek következtében a következőket javasolja: 1. mondja ki a közgyűlés, hogy az indítványozott zónaidő igen czelszerűnek tartja; 2. hasonló nyilatkozatot tegyen a közgyűlés a közönségnek szánt menetrendekre vonatkozólag is; 3. mondja ki, hogy a zónaidőnek a polgári életbe való alkalmazását is ajánlatosnak tartja.

* A nagyerdői polgári lövéde épület sorsa ugy látszik ismét elodázatik, pedig már csaknem azt kelle hiánunk, hogy végre valahára jó kezekbe kerüljön az e felelő intézkedés. Arra vall legalább azon körülmény, hogy egy új lövéde épületéről — a katonai mellett vagy másutt — mit sem hallunk, pedig ugy gondoljuk, előbb azt kell teljesen felépíteni, a polg. lövédet átköltöztetni s a mostani lövéde-épületet kaveházz, czukrárdá s egyéb hason-cselokra átvenni. Ne halogassák tehát, kiknek hivatása ez ügyben eljárni, mert ismét elveszítünk egy évet, s jövő évben újra ott fogja bosszantani Debreczen város egész közönséget 5-6 czellővőnek puffogtatása.

* A marhahús — e legfontosabb fogyasztási czikk — meg mindig nagyon drága, minőségre rossz és a kimerése hiányos. — Használata minden panaszokozás hírlapban, hatósági személyek előtt és magánkörökben, ezen ugy látszik, nem tudunk vagy nem akarunk segíteni. — Mert ha egy jó lelkű meszaros nagy csodára meglepi egy pillanatra a jobb érzes, ő leszállítja a hus kilóját 5-6 krral, — a többi azonban összegyűlt, konferenciázik s részint szép szóval részint más eszközökkel pár nap alatt helyre van állítva az egyetemes a meszaros urak között s marad minden a régi-ben. — A hus minősége rossz, mert a legsilányabb vén marhák kerülnek vágás alá, melyeket nem javítanak — s ezt nyíltan is bevallják — hisz ugy sincs mitől tartanak. — A kimerés hiányosságát részint a hatóság erélytelensége, részint abban keresendő, mert az u. n. székállók fizetésének nagyobbik fele az ily uto elert haszon. — Minden bajnak összeveve pedig elejét lehetne venni — csak erős akarattal legyen a közönségben és kevesebb legyezgetése egyesek haszonlesésének az előjáróság részéről.

* A bicikli nem kocsi Aradon megtörtént az a furcsa dolog, hogy a kerékpárokat besorozták a kocsik, vagy hivatalos nyelven szólva a „járművek” közé s a biciklistákat megadóztatták, mint kocsitulajdonosokat. Ezek természetesen apelláltak a városi tanács- és a közigazgatási bizottsághoz, melynek ily formán alkalmá nyílt torai a lejt az a fogás kérdésen, hogy a bicikliben tulajdonképen a kerék szalad-e inkább az ember segítségével, vagy pedig az ember a kerék segítségével. Természetesen az lett a tanácskozás vége, hogy a kerékpárokat fölmentették az adó alól.

* Leányzókötés. Biharmegye némely vidékén nagyon divatban van a leányzókötés. Ha egy leány attól tart, hogy szép szerével nem kapja meg azt a leányt, a kit szeret, a legelső alkalommal megszókotteti s esetleg egy kis erőszaktól sem riad vissza. Olárie Ilie, beeli lakos is folytonosan arra ósztánözte idösebbik fiát: Györgyöt, hogy szóktesse meg egy hagyományos gazda fiatal leányát. Az engedelmis fia hajlott az apai tanácsra és egy szép napon, az öreg segítségével, ki is vitte a tervet. Két hétig tartott a tiltott boldogság zavartalanul, mikor a leány szülei végre megtudták, hogy hova lett gyermekük. Az apa jómódu ember létere nem akarta a szegény fiának adni leányát, de a lány nem volt hajlandó elhagyni a leányát, a kit szeretett s a ki meg is tett minden előkészületet arra, hogy törvényes feleségévé tegye elszököttet kedvesét. Így azután a leány szülei azt gondolták, hogy az okosabb enged s nem tettek több kifogást a fiatalok boldogsága ellen. Erre olyan vérszemet kapott a korayék szerelmes népsége, hogy most egyre-másra szoknak a leányok, szüleik utólagos beleegyezését remelve.

* Furcsa meglepetésben részesültek tegnap este azok, a kik a „Bika” udvarán vászozóztak. Egy részeg berkocsis behajtatott az udvarra és minden áron a vendégek közé akart rontani kocsiával, hiába kiabáltak rá, ő csak a lovakat ütötte, miközben borizó hangon kiabálta, hogy elgözojja az egész világot. A részeg berkocsist végre rendörök közbejöttével megakadályozták mulatságában. A rendőség nem lesz kíméletes a büntetésben.

* Pályázat ösztöndíjra. A n. szölli m. k. állami polgáriskola igazgatósága közöszírre teszi, miszerint a nagymel. vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszter ur 1889. évi 34,087 sz. a. kelt magas rendeletével a helybeli polg. isk. ipartanmühelyében a egy y-öt, 50-50 frtos államsegelyes, Ugocsa vármegye tek törvényhatósága egy 50 frtos ösztöndíjas helyet létesített. Ezen helyekre pályázhatnak az ipartanmühelybe beiratkozó oly szegény-sorsu és jómagaviseletü tanuló, kik a közep-tanoda, polgári avagy a felső népiskola III. osztályát jó sikerrel elvégezték, s erről bizonyítványt mutattak fel. Felső népiskolából jövő tanuló a német nyelvbeli és mértani rajzolásból felvételi vizsgálatra köteleztetnek. Műasztalossági ipartanmühelyünk 3 évfolyamát s egyuttal a polgári iskola 6 osztályát sikeresen végezték növendékek asztalos segédek képesítettnek. A szabályszerűen felszerelt kerényvek a nagymel. vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz s illetőleg Ugocsa vármegye tek. törvényhatóságához czimezve f. é. aug. 25-ig aláíratt igazgatóhoz benyújtandók. Ny Szölliön, 1890. jul. hó 10-én. Baranya i Gyula igazgató.

* Apróságok. E sernyő óvszer. Az esernyők, mint fájdalmas tapasz-talható, azzal a rossz tulajdonsággal bírnak, valamennyi ingóság közt legörömösebb cseréinek tulajdonost, különösen ha „ujak és nesyelyemből készültek. Egy különös most védszert talál ki az esernyő-vándorlás ellen az „esernyő-barátok” megijesztésére. Az elefaatsont nyélre rávészt kitorúlhetet betükkel: Ez esernyőt dr. Nagytól loptam.” Az „esernyő-barátok” most szent borzalommal fordulnak el az esernyőtől.

A sorozóbizottság előtt. Hadnagy: Nos, fiam, baka akarsz-e lenni, vagy huszár? Ha lovakkal bántál eddig, akkor beveszünk huszárunk.

Ujencz: Istalom alásán, ha annak vesznek be, a mivel bántam akkor tessék kondának bevenni, mért mert teljes világ életemben disznók között vótam.

A Kárpátok között. Egy vezető két turistával találkozik a hegyek között, a kik kalauz nélkül mennek a legveszedelmesebb helyek felé. — Nem tetszik vezető? — ajánkozik a turistának.

Egy igazi turista vezető nélkül járhat a hegyeken, — felel büszkén az egyik. — Csak az gondoltam, hogy egy vezető még is csak ocsóba kerül, mint — aztán egy hordár.

* Ingatlanok forgalma, a deb. kir. törvényeszk mint teleknyvi hatóságnál 1890. jul. 12-től 19-ig. Keszei József veszi Miskolci Zuzsanna és társa óadódi szántóföldet két harmad részét csere utján, felül-fizetés nélkül. Kerekes Péter és neje Arva Zuzsanna veszik Vágó Márton és Vágó Ilona óadódi szántóföldet 900 frtert. Czina László és neje Balogh Julianna veszik Balló József és neje Czina Julianna csapó kerti szölliéje egy részét 50 frtert. Tóth Péterné Marton Julianna veszi Gereby Gulóv homokkerti szölliéje egy részét 310 forintért. Csesztvinyzki Pál veszi Lengyel Józsefné Rót Zuzsanna szölliéjét 670 frtert. Gondy Károly veszi özv. Tauffer Józsefné és társai házat 600 forintért.

* Halálozás. Várray János helybeli kereskedő János nevű 17 hónapos kis fia f. hó 22-én elhunyt. Temetése f. hó 24-én d. u. 3 órakor megy végbe Leány-utca 548. sz. a. háztól, — a ref. egyház szertartása szerint. Beke az elhunyt gyermek hamvait!

* Piaczi árak. Az 1890. július hó 22-én megtartott hetivásárról.

1 Mm Buza 6.60—6.50—6.40
1 „ Kétszeres 5.60—5.50—5.40
1 „ Rozs 5.10—5.00—4.90
1 Mm Arpa 5.60—5.50—5.40
1 „ Zab 7.10—7.00—6.90
1 „ Tengeri 6.20—6.10—6.00
1 „ Köles 5.00—4.70—4.40
1 „ Zsák Burgonya 1.00
100 kg Szalonna 48.00—47.00 46.00
100 kg Háj 48.00—47.00 46.00

* Husarak megállapítva s bejelentve 1890. jul. hó 23-tól jul. 30-ig. 36 kr. Rác György-nél morgó-u. 587. sz. a., Kovács Jánosnál csapó-u. 794. sz. Bacsó Jánosnál ároku. 676. sz. a. Beuce Józsefnél ároku. 687. sz. a., a meszaros társaságai mester-utca 3655. sz., csapó u. 240. sz. a., könyök u. 574. kut u. 2323. sz. a., — 40. kr Rác Gy.-nél czegléd u. 2599. sz. a. csapó u. 358. szám a., Kovács Jánosnál a sertésvágó társaság helységében. — 44 kr ifj. Ungvári András-nál piac 1. székben, czegléd u. 55. sz. a., dedó u. 125. sz. a., valamint a meszaros társaság 18 székben. 48 kr. a három izraelita meszaroszekben a piaczon. Jegyzet: ifj. Ungvári András három székben 1 kiló hus nyomaték nélkül 8 krral drágább.

* Külső használatra. Testrészek fájdalmat, csuszos és közsveyes bajok és mindennemű gyúladások a „Moll féle francia borsesz”-szel gyógyítanak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponkint.

utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító által Bécs, I. Tüchlauben 9 A vidéki gyógyszerárakban és anyag-kereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kérendő az ó gyári jelvényével és aláírásával. 4.

Vidéken.

— Uti emlék. — Ha malicziózus akarnek lenni, ugy kezdenem ezt az apróságot: elvittem a feleségemet nyaralni — a saját üdülésemre!

No de hát semmi okom sincs a malicziára, meg — mi tagadás benne — bizony magamnak is kedvem kerekedett egy kis legvaltoztatásra; itt hagytam egy pár napra a rendakciót, azaz szabatosabban mondvá — megszöktem a betű-vetes mestersége elől.

A szabadság, a gondatlanság édes érzetével szedtem föl sátorfámat s azon remény biztatott, hogy mily pompásan fogok aludni hívös nyári éjjel a ringó vasuti kocsiában. No, közöszírre szépen az ilyen alvást!

Hiába igyekeztem tam Pokrócz Adámmal, hiába igyekeztem rá tekintélyileg hatni, hogy en olyan nagy ur vagyok, hogy az ő mindenhatóját, Zónás Gábor minisztert is összeszedim az újságban: mindez nem használt Adam bácsinak. Bepakolt a kocsiába hozzánk anyyi vigézetet, hogy heringek gyanánt össze voltunk zsúfolva.

Tessék aztán aludni! — Ádám bácsi! — kéreltük tovább a bilet-lyukasztás nagy mesterét — legyen egy kis irgalommal iratunk, — ne ültessen anynyi utast egy kocsi-szakaszba, hisz így egész éjjel nem tudunk aludni!

— A ki aludni akar, vegyen ki magának külön kupet: — fözött le bennünk megapelláthatatlan feleletével Ádám bácsi.

Akárhogy dicserik is Baross minisztert, bizony nem ismeri ő a magyar ember alap természetét. Mi magyarok ugyancs keleti faj vagyunk; a kényelmet tehát leletle nagyra becsüljük; Baross pedig — az utazási kényelmet tönkre tette. Hogy presélnék be őt is huszad-magával egy kocsi szakaszba — három napra és három éjszakára egyfolytában!

Szép nyári este volt, midőn Debreczenből elindultunk. Alvásról nem lehetett szó a kedves uti-társak nagy száma miatt. Mi volt tehát egyéb teeni való, mint szivarra gyujtani s bányumi a kocsi ablakán keresztül a csillagos eget. (A rosszul szelelő, azonban drága szivarert pedig Wekerle minisztert áldottam ugy magamba. Ha nem tud jobb szivarokat csináltatni: akkor miért üti bele az orrát a finacs-tudományba?)

Debreczen tornyai egymásután tüntek el a láthatáron, meg legtovább volt látható a czegléd-utcai templom sugár tornya, mely igazán messze kilátszik a pusztára. Lassankint azt is befödte az esthomály s az alkonyégen összecsoportosult egy óriási ágyu nagy-ságú fekete feileg, mely villámot szórt kebleből!

Az ágyuhoz hasonló feileg azonban perczről perczre távolabb maradt tőlünk, mert minket gyorsan ragadt a vonat homok-buczkák, erdő-cserkék közt, majd gyönyörű rónakon keresztül...

Egymás után maradtak el az esthomályban Nagy-Károly és Szatmár városok, melyek még jobban szeretik egymást, mint Debreczen és Nagy-Várad.

— A majthenyi pástot sötét, mely homály ülte; mintha a nagy nemzetgyász sötét emléke borongana most is felette... A vonat is zakatolva futott e tájrol; a mozdony kéményéből tüzes sziporkával vegyes füst omlott, — egy tont föl e hosszú füst-szalag, mint a veres csillagokkal behintett fekete zászló... A vonat kerékei mintha ezt dübörögtek volna: „Hajh! Rákóczi, Bercsenyi!”

Az éji homályban, a csillagok fénye mellett, a láthatár széléen — felkör alakban — gyönyörű hegylanczok halvány körvonalaibontakoztak ki. A szatmári, marmarosi, ugocsi és beregi hegyek. A finom nyaréji köd, mely attetszőbb a menyasszonyi fátyolnál, óriásokká növesztette a hegy-csúcsokat. Debreczeni porhoz szokott tudom édes kéjjel szívtá magába a hegyekről jövő friss lég áramot. Majd fölkel a hajnali szellő is; Marmaros feől hajnalodott, a hegyek gerinczén s a csúcsokon rózsapír jelentet, hogy az óregnapmegunta már a szendergest, nem sokára kidörzösi az álmat szeméből s végpillant sugár mosolyával a gyönyörű tájon... — Mire azonban a nap fölemelte pirosló arcát, mi már otthon voltunk. Mikor a nap fölkel: em lefeküdtem. Ilyen a circulus vitiosus.

bort megissza. Én se dicseksem azzal, hogy a bornak gyüldője lennék.

Föld alatti világba, sötét pincze üregébe vezettem a nyájas olvasót. A 4 szál gyertya, mely az X-lábu asztalon ég, nem bír megküzdni a pincze homályával! Első pillanatra nem is sejtjük, hogy milyen kicses-bányában vagyunk.

E pinczéről azt rebesgették némely avatatlan természet-tudósok, hogy bárs on y-butorokkal van ellátva. Bizony nincs ott egyéb butor ama fontemlített X-lábu asztalnál, — még csak faszékek sincsenek benne — hanem mindenféle bárs on y-butornál és garbiturnál többet érnek az a testes hordók, melyek szép rendben sorakoznak egymás mellett.

Mindegyik hordóra föl van írva, hogy nedvét melyik hegy adta. Egész mappa ez; a Kárpát legjelesebb hegyei képviselve vannak a névsorban.

Ürülnek a kancsók, csengenek a poharak, zen a nóta pohár-közömbö egymást éri. Pезeg a jó kedv árja, mely velem is azt mon'atja debreczeniesen: — „Adjatok már egyszer olyan bort amelyk sziditsem!”

Adtak aztán olyan bort. A házi gazda arcza csak ugy ragyogott az örömtől, hogy bora a szakértők részéről teljes méltánylást talált.

Dal, zene, jó bor mellett gyorsan röpülnek az órák, így állott elő újra megint az a circulus vitiosus, hogy ismét csak akkor fektüdtem le, midőn már a nap elhagyta az ágyát.

Hanem akinek megártott a bor s forradalmat csinált a gyomrában, az fejthette meg legszabatosabban azt, hogy mi az a circulus vitiosus?!

Sarló.

Közgazdaság. Gabnaárak. (Budapest terményüzdsze július 22.) Buza tavaszra 7.32 pénz, 7.34 áru, buza őszre 6.90 pénz, 7.02 áru, — május—juniusra — pénz, — áru. Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 5.20 pénz, 5.22 áru, jul.—aug. 5.35 pénz, 5.36 áru. — Zab őszre 6.13 pénz, 6.15 áru, tavaszra 6.49 pénz, 6.51 áru, Kárpóstatarpeze augusztus—szeptemberre 10.75 pénz, 11.— áru.

Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Imre. KARDOS LÁSZLÓ DEBRECZENBEN, czegléd-utca és piac-utca. Ajánlja, mint időszerű czikket: nyári-, pique-, trico-, plüsch-mosópaplanait, mosó, színes alsószoknyáit, nyári, fehér és színes RUHASZÖVETEIT. Továbbá olcsó és díszes függőnyeit, ágyterítőit, EBÉDLŐ-és kávé terítékeit. Nagyraktár hazai (szepességi) damast árúiban.

Hirdetmény. A „Hajdu-Nánási Takarékpénztár” igazgatósága hivatalosan tudomására hozza azon régi betéti tőke tulajdonosoknak, kiknek eddig, ezen intéznetnél elhelyezett betétjük után 5, vagy magasabb kamat fiztetett, hogy a f. hó 13-án tartott nagy választmányi ülés határozata szerint, azok után, a f. évi októben hó 1-től fogva 5% kamat fiztetetik. A 10% betéti tőke-kamatadót továbbra is az intézet fizeti. Az igazgatóság nevében Nagy Kalmán vezérigazgató.

